

Q-Nytt!

Jæren desember 2022

Melke kvalitet og innmålt liter melk

2022	Innmålt melk	Elitemelk	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Fett	Protein	Celletal	Bacto
September	6 169 212	95,6 %	3,1 %	1,0 %	0,3 %	4,43 %	3,50 %	156	29
Oktober	6 314 157	95,5 %	4,2 %	0,1 %	0,1 %	4,51 %	3,54 %	145	28
November	6 350 522	97,4 %	2,0 %	0,3 %	0,4 %	4,68 %	3,53 %	149	24
SUM	74 191 625	96,6 %	2,9 %	0,4 %	0,1 %	4,48	3,48 %	151	28

Tabell 1: Mengde og kvalitet på innmålt liter mjølk til Q-Meieriene avd. Jæren 2022

Melkefordeling Q		
November 2022	Jæren	Gausdal
Melk fra egne produsenter	6 350 522	1 358 921
Kjøp av TINE	1 554 346	2 267 347
Til Tine		

Kvalitet november

Veldig høy elitemelksprosent i november 97,4%. Gratulerer! Ingen kassert melk bare 10 som ikke klarte elitemelk denne måned og to av de ble avregnet i klasse 3. Vi har reagert på veldig høy fettprosent i november etter siste kalibrering. Snittet har vært 4,68 %. Vi har aldri hatt så høye verdier tidligere. Vi kommer til å kjøre nye kalibreringer, beklager dette.

Ny mann på tankservice Roy Log

Morten Bergsagel har passert 70 år og går nå av med pensjon. Han har offisielt sin siste arbeidsdag 31.12.2022. Siden han har ferie til gode så har han hatt sin siste arbeidsdag. Takker Morten for en kjempeinnsats i 25 år. Han var ansatt nummer 3 og har hatt flere ulike oppgaver i Q. Først i produksjon så sveiset han traller en periode. De siste 16 årene har han jobbet i tankservice og gjort en kjempeinnsats. Tine kommer med lastebil og 3-4 personer når de skal skifte tank, men Morten kommer med hengeren sin og skifter tank selv.

Vi har ansatt en god erstatter for Morten. Roy Log tlf. 907 71 417. Det vil straks komme nytt klistermerke på tankene med opplysninger om telefon nummer og vakt etter ordinær arbeidstid og helg. Roy har lang erfaring fra bilbransjen og gassfylling. Han har hatt kurs på Wedholms og har satt seg godt inn i hvordan tankene fungerer. Ta godt imot Roy, det er en flink mann med god serviceinnstilling.

Forholdstall og overproduksjonsavgift

De fleste har vel fått med seg at totalt melkebehov i Norge går nedover. Nytt forholdstall for 2023 går ned 4% til 0,95. Flere av dere har allerede fylt kvoten og mange flere vil gjøre det i løpet av desember. For oss er det fint om dere likevel leverer melken. Vi trekker dere overproduksjonsavgiften på desember-oppjøret, som vi betaler inn til Landbruksdirektoratet. Vi har selvsagt stor forståelse hvis noen av dere stanser leveransen. Dette får dere bestemme selv. Prisløypene er like for november og desember. Endring i melkepris fra november til desember er 15 øre høyere trekk i desember på sesong tillegg/trekk. Lurt å se på oppnådd pris i november og vurdere ut fra det. Overproduksjonsavgift er kr 4,90. Dere får likevel etterskuddsbetaling på melk over kvote.

Alle heier på sunn konkurranse hvordan kan dette være mulig for Q med egne bønder

Q-meieriene 25 år

Det har vært 25 fantastiske år og det ville aldri vært mulig å få dette til uten en langsiktig eier som Kavli med mye kapital. Det var 114 måneder med minus i hvert styremøte og det tok over 20 år før det var mulig å investere i en skikkelig fabrikk. Dere har sikkert lest i media at Tine angriper våre rammevilkår om dagen. Grunnen til dette er at Landbruksdirektoratet skal komme med en innstilling hvordan de konkurranse fremmede tiltak skal være videre. Vi frykter dette kan bli dårlig for Q og som Kristine skriver er dette kampen på liv og død. Når dette kommer den 15. desember må dere være forberedt på mye medieoppslag. Ordningene er viktige for Q og vi vil ikke klare oss hvis vi mister de konkurranse fremmede tilskudd. Klagefrist på vedtak blir 27. januar. Ledelse vil informere på årsmøte i januar hvilke tiltak som kommer for å møte dette.

For oss i Produsenttjenesten er det ekstra ille hvis de gjør noe med kapitalstøtten for å ha egne bønder. Denne støtten kom på plass i 2017 og sikrer oss samme pris for melk fra egne bønder i forhold til å kjøpe fra Tine råvare. I 2016 betalte vi kr 25 millioner mer for melken fra egne bønder enn vi hadde gjort dersom vi hadde kjøpt den fra Tine råvare. Når ny ordning kom på plass i 2017 ble det gitt klarsignal til å bygge nytt meieri på Jæren. Før vi har kommet skikkelig i gang med vårt nye anlegg blir alle ordninger utfordret. De bøndene som startet meieri på Jæren og Gausdal for 25 år siden ønsket konkurranse til monoopolet. De mente at konkurranse var sunn for alle parter og aller mest for forbrukere. En annen ting som var viktig for dem var å opprettholde meierivirksomhet i distriktene i motsetning til den stadig sterkere sentralisering som ble drevet av Tine. I Gausdal flyttet de inn i et 100 år gammelt Tine meieri som ble lagt ned, og på Jæren ble det bygget et lite meieri på 850m² i 1997.

I begynnelsen av 1900 tallet var det 780 samvirke meieri i Norge. Nedlegging er en naturlig utvikling for å få lønnsomhet. Tine har lagt ned 6 meieri hvert år i 120 år, så nedlegging burde ikke være nytt for dem. Nå har de 34 igjen og det er sikkert lønnsomt å legge ned noen flere. Kommunikasjonsdirektør i Tine kan ikke gi Q skylden for at de må legge ned anlegg. For 40 år siden var det 32.000 melkeprodusenter i Norge, over 25.000 av disse har sluttet. Nå er det bare 6.800 aktive bønder igjen. Q har bidratt til mange nye innovasjoner og økt salg av melk. I stedet for å bruke alle krefter på å prøve å avvike de konkurranse fremmede tiltak vil jeg spørre om det var det rett å bygge i Irland? Og var det rett å redusere omsetningen til de 6.800 produsenter med nær kr 100.000 i årlig grunnet utflagging av Jarlsbergost? Dette tilsvarer 100 millioner liter melk.

Spørsmål til samvirke, er det noen som tror det blir lønnsomt for Tine hvis kapitalstøtten Q mottar for å ha egne bønder blir tatt vekk? Hvis Tine skal hente melken som Q henter i dag så blir det Tine som må betale etterbetaling på denne melken og det blir økte utgifter i Tine råvare på inntransport, tanker og økt noteringspris for alle. Hvis Q og Kavli bruker totalt 150 millioner liter årlig får Tine en ekstra utgift på ca. 100 millioner ved 70 øre i etterskudd hvis melken ikke lenger hentes av Q. Er det ikke bedre at disse pengene ligger i PU og at det er forbruker som betaler og vi beholder litt konkurranse i verdikjeden? Vi slipper også at 300 produsenter blir sure hvis de blir tvunget inn i Tine igjen.

I PU ordningen er det ca. 1/3 del av melken, 500 millioner liter, som gir inntekter. Salg av melk, fløte og mysost gir i overkant av 1,3 milliard i inntekter. Q bidrar med ¼ del av denne inntekten. Utgiftene er støtte til inntransport, smør, ost, iskrem og de konkurransefremmede tilskudd. Hvis du tar vekk alle de konkurransefremmede tilskudd kan du redusere avgift med 40 øre for hver liter melk og fløte siden PU skal gå i null. Bonden får ikke ett øre høyere pris hvis de 200 millioner tas vekk. Det som kan skje er at prisen blir redusert med 40 øre i butikk siden forbrukeravgift blir redusert. Kostnad til Tine stiger grunnet flere liter å håndtere i råvare og flere liter å betale etterskudd på. Tine bøndene tror fortsatt at det er de som betaler for konkurransen og at melkepris blir høyere hvis de får vekk dette.

God jul fra oss i Produsenttjenesten!

